ARREST VAN HET HOF (TWEEDE KAMER)
VAN 25 JUNI 1970 [1]

R. Elz tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

Zaak 58-69

In de zaak 58-69

R. ELZ, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Luxemburg-Howald, 24, rue Belle-Vue, bijgestaan door Mr. P. Beghin, advocaat te Luxemburg, aldaar kantoor houdende aan de avenue de la Gare, 9,

verzoeker,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur mr. P. Lamoureux, als gemachtigde, ten deze domicilie gekozen hebbende bij haar juridisch adviseur Mr. E. Reuter, Boulevard Royal 4, te Luxemburg,

verweerster,

betreffende de vordering tot gedeeltelijke nietigverklaring en rectificatie van het ten aanzien van verzoeker uitgebrachte beoordelingsrapport van 31 maart 1968, wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt : P. Pescatore, Kamerpresident, A. Trabucchi (rapporteur) en W. Strauß, Rechters, J. Gand, Advocaat-Generaal, A. Van Houtte, Griffier, het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — Samenvatting van de feiten- Procesverloop

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten en het procesverloop als volgt kunnen worden samengevat :

R. Elz, ambtenaar van de Commissie der Europese Gemeenschappen, heeft zich op 14 maart 1969 met een klacht

1 — Procestaal : Frans.

als bedoeld in artikel 90 van het Statuut gekeerd tegen het te zijnen aanzien uitgebrachte beoordelingsrapport van 22 mei 1968.
Bij nota van 8 juli 1969, getekend door de voorzitter J. Rey, heeft de Commissie dit rapport bekrachtigd, er daarbij op wijzende dat het Hof van Justitie in zijn arrest no. 15-68 van 25 februari 1969 (Elz/Commissie EG) heeft vastgesteld dat bedoeld rapport in zijn definitieve versie op 31 mei 1968 aan verzoeker werd medegedeeld.
Bij verzoekschrift, nedergelegd ter griffie van het Hof op 8 oktober 1969, heeft verzoeker tegen bedoeld rapport van 31 mei 1968 beroep ingesteld.
Ter zitting van 18 maart 1970 besloot de Tweede Kamer van het Hof, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, zonder voorafgaande instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.
Partijen werden ter zitting van 22 april 1970 in hun pleidooien gehoord.
De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 14 mei 1970 conclusie genomen.

II — De conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoeker* in zijn request concludeert dat het den Hove behage :
— het ten aanzien van verzoeker van 31 mei 1968 uitgebrachte beoordelingsrapport nietig te verklaren, daar het in strijd is met artikel 43 van het Statuut en met alle daartoe gegeven uitvoeringsbepalingen;
— bedoeld rapport nietig te verklaren daar het voor verzoeker nadelig kan zijn uit hoofde van de verschillen tussen enerzijds de gespecificeerde waardering en anderzijds de waardering door zijn daartoe aangewezen superieuren gegeven;
— bedoeld rapport voorts nietig te verklaren daar het tegenstrijdigheden bevat en bovendien beoordelingen welke de thans geldende algemene bepalingen niet kennen;
— bijgevolg te gelasten dat het zal worden gerectificeerd op de in het onderhavige geding aan de orde zijnde punten, of nietigverklaard, één en ander met veroordeling van de Commissie in de kosten.

Overwegende dat *verweerster* bij antwoord concludeert dat het den Hove behage :
— het beroep in zijn geheel als zijnde niet-ontvankelijk, of althans ongegrond, af te wijzen;
— verzoeker in de kosten te veroordelen.

Overwegende dat *verzoeker* bij repliek concludeert dat het den Hove behage :
— hem acte te verlenen van zijn verklaring dat het introductieve request gericht is tegen de door de voorzitter Rey ondertekende beschikking van de Commissie van 8 juli 1969;
— voor het overige de in deze zaak aanvankelijk genomen conclusies toe te wijzen.

Overwegende dat *verweerster* bij dupliek bij zijn eerder genomen conclusies heeft gepersisteerd;

III — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat :

1 — Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep

Verzoeker stelt dat de termijn voor het instellen van beroep daags na het arrest in de zaak 15-68 begon te lopen, dat wil zeggen op 26 februari 1969, daar in bedoeld arrest het beoordelingsrapport van 15 januari 1968 met terugwerkende kracht door dat van 31 mei 1968 zou zijn vervangen. De beschikking van de Commissie van 8 juli 1969 zou deze vaststelling impliciet bevestigen; de Commissie heeft namelijk geen formeel middel van niet-ontvankelijkheid op-

geworpen en slechts de inhoud van het bestreden beoordelingsrapport bevestigd.

Verweerster betoogt daarentegen dat de termijn begon te lopen op de dag der betekening van het beoordelingsrapport in zijn definitieve versie, dat wil zeggen 31 mei 1968. Het onderhavige beroep is derhalve tardief ingesteld en om die reden niet-ontvankelijk.

Zij stelt dat haar zuiver bevestigend antwoord van 8 juli 1969 de eenmaal verstreken termijn niet kon doen herleven en wijst er bovendien subsidiair op dat het beroep niet tegen de nota van de Commissie van 8 juli 1969 werd gericht.

Verzoeker zegt voor repliek dat 's Hofs arrest van 25 februari 1969, waarbij werd beslist dat de betekening van het rapport onder de in het arrest nader omschreven omstandigheden aan de vereisten van artikel 26 van het Statuut voldeed, te zijnen aanzien een novum vormt. Zulks zou uit 's Hofs rechtspraak mogen worden afgeleid volgens welke een arrest waarbij een administratieve handeling werd vernietigd ten opzichte van partijen een novum oplevert.

Verweerster brengt hiertegen in dat een arrest waarbij een vordering werd afgewezen, anders dan een arrest houdende nietigverklaring van een handeling, in de bestaande rechtsbetrekkingen geen wijziging brengt en bijgevolg, behoudens in uitzonderlijke gevallen, geen novum kan opleveren.

Verzoeker stelt dat het onderhavige geval „ten enen male verschilt van de zaak 28-64 (R. Müller tegen Raad EEG en EGKS) daar zijn beroep niet gericht is tegen een impliciet afwijzende beschikking, doch tegen een uitdrukkelijk afwijzende beschikking van de Commissie, gegeven binnen de termijn voor het gerechtelijk beroep tegen een als impliciete afwijzing te beschouwen stilzwijgen van het bestuur".

Verzoeker verklaart voorts dat zijn beroep, gelijk uit de context duidelijk blijkt, gericht is tegen de door de voorzitter Rey ondertekende beschikking van de Commissie van 8 juli 1969.

Verweerster antwoordt dat haar nota van 8 juli 1969, getekend door de voorzitter Rey, het bestreden beoordelingsrapport slechts bevestigde en derhalve geen nieuwe termijn kon doen aanvangen, zulks te minder daar zij slechts een antwoord vormde op een tardief ingediende administratieve klacht.

2 — *Ten principale*

Verzoeker merkt op dat het beoordelingsrapport op de volgende punten tegenstrijdigheden bevat :

> „In het gespecificeerde beoordelingsrapport wordt ten aanzien van verzoekers prestaties in de dienst zowel wat de kwaliteit van het werk als het tempo van uitvoering betreft de kwalificatie ‚goed' gebezigd.
> Deze waardering wijkt evenwel af van die gegeven door de tot beoordeling geroepen superieuren, waarvan de eerste de prestaties ‚tamelijk goed' noemt en de tweede ‚normaal'."

Verweerster antwoordt dat deze kritiek van verzoeker niet aan de werkelijkheid beantwoordt. De gespecificeerde beoordeling ‚goed' vormt het gemiddelde van de door de eerste beoordelaar gegeven waarderingen ‚tamelijk goed, doch uitstekend (alleen) voor zover het de comptabiliteit betreft'.

Verzoeker repliceert dat een gemiddelde van twee verschillende beoordelingen geen beoordeling oplevert gelijk die door het Statuut wordt verlangd, daar een gemiddelde van subjectieve kwalitatieve waarden niet valt te geven.

Hiertegen merkt *verweerster* op dat met het beoordelingsrapport wordt beoogd zo nauwkeurig mogelijk en in uiterst beknopte vorm het over de ambtenaar uitgebrachte oordeel weer te geven. De waardering ‚goed' is dan ook de meest getrouwe weergave wanneer op bepaalde onderdelen ‚tamelijk goed' en op andere punten ‚uitstekend' moest worden genoteerd.

Verzoeker stelt dat de beoordelaars door hun uitspraak van een commentaar te voorzien hun bevoegdheid hebben over-

schreden, daar een toelichting slechts is voorzien voor de beoordelingen ‚zeer goed' en ‚onvoldoende'. Bovendien is de door de tweede beoordelaar gegeven kwalificatie ‚normaal' geen geldig beoordelingscriterium.
Verzoeker merkt op dat bij de gespecificeerde beoordeling van het verantwoordelijkheidsgevoel de kwalificatie ‚goed' wordt gegeven, terwijl de beide beoordelaars bij de samenvattende waardering verklaren dat een sterker verantwoordelijkheidsgevoel vereist is en concludeert daaruit dat deze commentaar, als zijnde overbodig, in het rapport moet worden geschrapt.
Verweerster merkt op dat het terzake gebezigde formulier het geven van commentaar niet formeel verbiedt. In het onderhavige geval kon commentaar bovendien nuttig zijn om de bondigheid van de enkele aanduiding ‚goed' te nuanceren en zij wijst er voorts op dat de kwalificatie ‚normaal' in het formulier duidelijk als het equivalent van ‚goed' is vermeld.
Verzoeker stelt dat het verwijt als zou hij op ongelegen ogenblikken verlof hebben genomen eveneens uit het rapport moet verdwijnen, daar hij zich op dit punt strikt aan de statutaire bepalingen hield door vooraf de toestemming van zijn superieuren te verkrijgen. Voorts stelt hij dat het hier gegevens betreft welke aan de beoordelingscriteria vreemd zijn en hij meent dan ook dat deze commentaren een overschrijding van bevoegdheid opleveren.
Verweerster antwoordt dat de absenties voor de goede gang van zaken in de dienst van het grootste belang zijn en dat het, gezien de wijze waarop verzoeker zijn verlof placht te kiezen, nuttig kon voorkomen hem tot een duidelijker besef van zijn verantwoordelijkheden in de dienst aan te sporen. Bij repliek wijst *verzoeker* op de tegenspraak die hij meent te zien „tussen de samenvattende beoordeling in het, te laat ingetrokken, rapport van 15 januari 1968 over de wijze waarop telkens verlof werd genomen en de minder gunstige beoordeling op dit punt in het rapport van 31 mei 1968".
Verweerster verklaart dat zij dit argument niet vermag te begrijpen.

Ten aanzien van het recht

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep

1 Overwegende dat verweerster stelt dat, nu het introductieve request op 8 oktober 1969 ter griffie van het Hof werd gedeponeerd, het beroep tardief is, daar de beroepstermijn op 31 mei 1968 aanving, de dag namelijk waarop aan verzoeker het beoordelingsrapport van 22 mei 1968 werd medegedeeld;

2 dat verzoeker hierop antwoordt, dat de beroepstermijn begon te lopen op de dag van uitspraak van 's Hofs arrest (Tweede Kamer) in de zaak 15-68, dat wil zeggen op 25 februari 1969, daar bedoeld arrest te zijnen aanzien een novum op zou leveren;

3 Overwegende dat bij voornoemd arrest een door verzoeker op 25 juli 1968 ingesteld beroep als zijnde niet-ontvankelijk werd verworpen, welk beroep gericht was tegen een beoordelingsrapport van 15 januari 1968 en gegrond op de bewering, dat de Commissie deze handeling op 22 mei van hetzelfde jaar door een gerectificeerd rapport zou hebben vervangen;

4 dat in dit arrest met de beslissing dat het gerectificeerde rapport verzoeker kon worden tegengeworpen, slechts de ten tijde van het aanhangig maken van het eerste beroep bestaande situatie werd vastgesteld;

5 dat het arrest van 25 februari 1969 mitsdien geen feit kon opleveren uit kracht waarvan ten behoeve van verzoeker een nieuwe beroepstermijn tegen het rapport van 22 mei 1968 kon aanvangen;

6 dat, nu bedoeld rapport op 31 mei 1968 aan verzoeker werd medegedeeld, de termijn van 3 maanden, waarover hij ingevolge artikel 91 van het Statuut van de ambtenaren beschikt, reeds vóór het aanhangig maken van het onderhavige beroep was verstreken;

7 dat de nota van 8 juli 1969 waarbij de voorzitter van de Commissie, uitspraak doende op een administratieve klacht van betrokkene, het litigieuze rapport eenvoudig heeft bevestigd, geen voor beroep vatbare handeling vormt;

8 dat het onderhavige beroep derhalve niet ontvankelijk moet worden geoordeeld;

Ten aanzien van de kosten

9 Overwegende dat verzoeker niet in zijn beroep kon slagen;

10 dat ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten zal worden verwezen;

11 dat krachtens artikel 70 van bedoeld Reglement de kosten door de instellingen bij de beroepen van de ambtenaren der Gemeenschappen gemaakt te haren laste blijven;

Gezien de processtukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de pleidooien van partijen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap;
Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, met name de artikelen 26 en 91;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende :

1. **verwerpt het beroep 58-69 als zijnde niet ontvankelijk;**
2. **verstaat dat elk der partijen haar eigen kosten draagt;**
3. **verwerpt het meer of anders gevorderde.**

Aldus gewezen te Luxemburg op vijfentwintig juni negentienhonderdzeventig.

Pescatore Trabucchi Strauß

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op vijfentwintig juni negentienhonderdzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De Voorzitter van de Tweede Kamer
P. Pescatore

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL J. GAND VAN 14 MEI 1970 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

1. Ten aanzien van R. Elz, thans hoofdassistent bij het Directoraat-Generaal Financiële Controle te Brussel werd een beoordelingsrapport uitgebracht, gedagtekend 15 januari 1968. Hoewel hij reeds 14 jaar in dienst was geweest respectievelijk bij de Hoge Autoriteit en de Commissie was dit — in strijd met de bepalingen van artikel 37 van het oude EGKS-Statuut en van artikel 43 van het nieuwe EGKS-Statuut en EEG-Statuut — het eerste over hem uitgebrachte rapport. Dit is zonder twijfel de reden waarom hij daaraan een bijzondere betekenis toekende en, omdat hij met bepaalde daarin geformuleerde beoordelingen niet kon instemmen, diende hij op 27 maart 1968 een klacht in als bedoeld in artikel 90 van het ambtenarenstatuut met het gevolg dat op 22 mei 1968 een nieuw gerectificeerd rapport werd opgesteld. Elz vorderde niettemin nietigverklaring van het eerste rapport, dat van 15 januari, en wel bij een op 25 juli 1968 ingeschreven beroep.
Met gegrondverklaring van een door de Commissie voorgedragen exceptie werd dit beroep bij arrest van 25 februari 1969 niet ontvankelijk verklaard. Immers, op de dag waarop het werd

1 — Vertaald uit het Frans.